

Znanstveno – stručni skup

Conference

IZAZOVI I BUDUĆNOST DEMOKRŠĆANSTVA U HRVATSKOJ I EUROPI
*THE CHALLENGES AND FUTURE OF CHRISTIAN DEMOCRACY IN CROATIA
AND EUROPE*

KNJIŽICA SAŽETAKA *BOOK OF ABSTRACTS*

DATUM I VRIJEME:
DATE AND TIME:

Četvrtak, 24. rujna 2026. u 9:30 sati

Thursday, September 24, 2026 at 9:30 AM

MJESTO ODRŽAVANJA:
VENUE:

Hrvatsko katoličko sveučilište
Catholic University of Croatia

Sadržaj/Content

1. Kršćanska antropologija i suvremeno demokršćanstvo	3
2. Demokršćanstvo Svetog Pier Giorgia Frassatija	4
3. Can Christian Democracy Reinvigorate International Order? Sovereignty, Global Governance and the Common Good in the Digital Age	5
4. Christian Democracy, Conservatism and the Challenge of European Unity	6
5. Demokršćanstvo i popularizam: analiza izbornih programa HDZ-a.....	7
6. Demokršćanstvo u ekonomskoj politici u Hrvatskoj	8
7. Demokracija prije demokracije! Razvoj socijalne misli od pape Lava XIII. do pape Pija XII.	9
8. Demokršćanska perspektiva u socijalnoj politici.....	10
9. Demokršćanski akteri i oblikovanje izbornih sustava u Europi.....	11
10. Mogućnosti demokršćanskoga političkog djelovanja: između <i>ethosa</i> i dekora	12
11. Migracije, demografija i kriza Zapada: izazov demokršćanskoj političkoj tradiciji	13
12. Demokršćanske vrijednosti u digitalnom javnom prostoru. Narativni okviri hrvatskih katoličkih medija 2021. do 2026.	14
13. Holding up dignity and freedom in times of intolerance and confrontation...	15
14. HSS i demokršćanstvo u suvremenoj hrvatskoj politici	16

1. Kršćanska antropologija i suvremeno demokršćanstvo

Autor: Davor Ivo Stier, dipl. pol.

Email: davorivo.stier@europarl.europa.eu

Sažetak:

Polazni postulat kršćanske demokracije je prihvaćanje političkog i društvenog pluralizma liberalne demokracije kao okvir u kojem je moguće i potrebno djelovati i promicati politiku temeljenu na kršćanskoj antropologiji i Društvenom nauku Crkve. Povijesni trenutak kraja Drugog svjetskog rata, kada je kršćanska demokracija postala vladajuća opcija u važnim zapadnoeuropskim zemljama, omogućavao je takvo shvaćanje kršćanske demokracije i njegovu primjenu.

Međutim, nakon kulturne revolucije 1968., koja u raznim valovima traje do danas, kršćanska demokracija se našla u rascjepu između svoje pomalo progresivne ambicije upravljanja društvenim mijenama i istovremene vjernosti kršćanskoj antropologiji i socijalnoj doktrini. Debate iz XX. stoljeća oko ozakonjena rastave braka, pa kasnije oko pobačaja, nastavile su u XXI. stoljeću s redefinicijama obitelji te zamjenom biološkog spola s fluidnim konstruktom roda, sa svim antropološkim i društvenim posljedicama koje takve promjene nose.

Unatoč tim promijenjenim okolnostima, u središtu je uvijek ista dilema. Kršćanska demokracija je i za vrijeme svog nastanka povukla jasnu razliku između prihvaćanja liberalne demokracije kao političko-pravnog uređenja od liberalnog individualizma kao ideologije. Dok je prvog prihvaćala, drugog je odlučno odbijala. Individualizam je nespojiv s kršćanskim razumijevanjem čovjeka kao socijalnog bića i društva kao ljudske zajednice, a ne samo kao puko zbrajanje sebičnih pojedinaca. Ta će ideologizirana sebičnost danas opravdati na razini individualnih prava eliminaciju nerođene djece, eutanaziju ili odvojenost rodnog identiteta od biološke realnosti; u ekonomiji prevlast interesa krupnog kapitala nasuprot socijalnoj pravdi i ljudskom dignitetu; a na razini međunarodnih odnosa nacionalistički egoizam nasuprot zajedničkom dobru europske ili međunarodne zajednice. Stoga, kršćanska demokracija mora svoju ulogu u suvremenom svijetu tražiti upravo u politikama koje će biti alternativa takvom individualizmu, koji se ponekad manifestira kao lijevi i progresivni, a ponekad kao desni i nacionalistički.

Ključne riječi: kršćanska antropologija, kršćanska demokracija, liberalna demokracija, individualizam, socijalna pravda

2. Demokršćanstvo Svetog Pier Giorgia Frassatija

Autor: doc. dr. sc. Jakov Žižić

Email: jakov.zizic@unicath.hr

Sažetak:

Sveti Pier Giorgio Frassati (1901.-1925.) je prvi katolički svetac koji je bio dionik masovne demokratske politike. Frassati je bio član Talijanske pučke stranke (PPI) koja je bila preteča suvremenih demokršćanskih stranaka. Frassati je bio običan, ali privrženi član PPI-a. Nije nikad bio kandidat PPI-a na izborima, ali je dopriniosio izbornim kampanjama i djelovanju stranke. Kao društveno angažirani katolik, Frassati je bio privučen PPI-u koji se suprotstavljao dvjema tadašnjim silama, materijalizmu i laicizmu. Frassati je dolazio iz liberalnog obiteljskog okruženja, ali je odabrao narodnjaštvo PPI-a i njezinog čelnika don Luigia Sturza. Frassati je u PPI-u pronašao političku opciju koja se vodila socijalnim naukom Crkve, čime se i sam nadahnjivao u društvenom djelovanju. Za Frassatija se često navodi da je pripadao „lijevom“ krilu PPI-a, no ispravnije je govoriti o demokratskom, odnosno demokršćanskom krilu PPI-a. Frassati je bio protivnik fašističkog pokreta i zalagao se za suradnju PPI-a s reformskim socijalistima kako bi se spriječilo fašističko preuzimanje vlasti u Italiji. U ovom izlaganju obradit će se kratko ali sadržajno i plodotvorno društveno i političko djelovanje svetog Pier Giorgia Frassatija. Frassati je živio i djelovao u politički nestabilnom vremenu, ali je ostavio trag kao društveno angažirani katolik koji se može smatrati uzorom za suvremeno demokršćanstvo.

Ključne riječi: sveti Pier Giorgio Frassati, demokršćanstvo, don Luigi Sturzo, Talijanska pučka stranka, narodnjaštvo

3. Can Christian Democracy Reinvigorate International Order? Sovereignty, Global Governance and the Common Good in the Digital Age

Author: Prof. Marián Sekerák, PhD

Email: marian.sekerak@ambis.cz

Abstract:

Contemporary international politics is increasingly shaped by tensions between state sovereignty, geopolitical fragmentation, technological transformation, and the growing need for effective international cooperation. While some observers interpret these developments as evidence of the decline of the liberal international order, this contribution argues that they are better understood as manifestations of a broader crisis of governance, legitimacy, and institutional effectiveness within an increasingly interdependent world.

Against this backdrop, this contribution examines whether Christian democracy can offer normative resources for reinvigorating the current international order. Drawing on the principles of human dignity, subsidiarity, solidarity, the common good, the universal destination of goods and democratic accountability, it reconstructs a Christian democratic approach to global governance that offers an alternative to both technocratic globalism and national conservatism. Particular attention is devoted to recent developments in Catholic Social Teaching, especially Pope Francis's *Fratelli tutti* and Pope Leo XIV's *Magnifica humanitas*, which provide important reflections on the role of the state, international institutions, and emerging technologies in promoting integral human development.

Rather than treating national sovereignty and supranational authority as inherently competing principles, the contribution argues that Christian democracy should understand them as complementary elements of a multi-layered political order. From this perspective, states remain indispensable sources of democratic legitimacy and political responsibility, while international institutions perform essential functions in addressing challenges that transcend national borders. This framework is applied to contemporary debates on the reform of international organisations, the governance of artificial intelligence, and the regulation of transnational technological power.

The contribution ultimately argues that Christian democracy represents an undervalued source of normative reflection on international order and global governance whose relevance extends beyond contemporary debates within Christian democratic parties themselves. Its intellectual resources may contribute to the reinvigoration of international order in an age marked by geopolitical uncertainty, technological disruption, and growing tensions between technocratic globalism and national conservatism.

Keywords: Christian Democracy, International Order, Sovereignty, Global Governance, Common Good

4. Christian Democracy, Conservatism and the Challenge of European Unity

Author: Federico Ottavio Reho, Ph.D

Email: fr@martenscentre.eu

Abstract:

This paper reflects on certain aspects of how Christian Democracy and conservatism have historically approached the challenge of European unification. It focuses on three possible areas of convergence of some contemporary salience: a culturally and historically grounded conception of European unity, an anti- centralist and subsidiary European federalism, and a 'restrained anti- majoritarianism'. It also underlines the relevance of Catholic conservatism as the most accomplished doctrinal and political synthesis between Christian Democracy and conservatism, and the risks entailed by its growing estrangement from Christian Democracy and attraction to national conservatism. Against a powerful recent trend that has seen increasing tensions and conflicts between conservatism and Europeanism—unlike in the first decades of European integration, when they were often perceived as mutually reinforcing—the chapter argues that ways can be found to reconcile them.

Keywords: Subsidiarity, Federalism, Christian Democracy, Conservatism, Illiberalism

5. Demokršćanstvo i popularizam: analiza izbornih programa HDZ-a

Autor: Anamarija Maksimčuk, mag. comm.

Email: anamarija.maksimcuk@kozul.hr

Sažetak:

U radu se analizira popularistička dimenzija izbornih programa Hrvatske demokratske zajednice (HDZ) kao jedno od ključnih obilježja njezina demokršćanskog političkog identiteta. Istraživanje se temelji na morfološkom pristupu analizi političkih ideologija prema kojem popularizam predstavlja jedan od središnjih (jezgrenih) koncepata demokršćanske političke ideologije. Popularizam polazi od razumijevanja naroda kao prirodne zajednice usmjerene prema ostvarivanju općeg dobra, pri čemu se osobita pozornost posvećuje zaštiti najslabijih, najuskraćenijih i najugroženijih društvenih skupina. U svrhu istraživanja provedena je kvalitativna analiza sadržaja izbornih programa HDZ-a za izbore za Hrvatski sabor od 2003. do 2024. godine. Rezultati pokazuju da je popularizam bio prisutan u svim analiziranim programima te je s ukupno 43 od 113 utvrđenih empirijskih indikatora demokršćanstva bio najzastupljeniji središnji koncept demokršćanske ideologije. Popularistička dimenzija HDZ-ovih izbornih programa ponajprije se očituje u naglašavanju solidarnosti, socijalne pravednosti i skrbi za siromašne, starije, osobe s invaliditetom, djecu, mlade i druge ranjive skupine. Kontinuirana prisutnost popularizma pokazuje demokršćansku ideološku orijentaciju HDZ-a, a istodobno potvrđuje i dominantni „catch-all“ politički profil stranke.

Ključne riječi: hrvatska demokratska zajednica, demokršćanstvo, popularizam, izborni programi, „catch-all“ stranka

6. Demokršćanstvo u ekonomskoj politici u Hrvatskoj

Autor: mr. sc. Domagoj Račić

Email: domagoj.racic@mrezaznanja.hr

Sažetak:

Izlaganje se bavi polazištima i modelom demokršćanske političke ekonomije (poznatim i kao socijalno tržišno gospodarstvo) i njegovim odrazima u ekonomskim politikama u Hrvatskoj od 1990. naovamo. Ideološka polazišta toga modela nalazimo u načelima privatnoga vlasništva, tržišnog natjecanja i distributivne pravde. Naglasak je na tržišnoj ekonomiji s ograničenom intervencijom države, čije distributivne ishode se nastoji unaprijediti socijalnom politikom, uključujući ulaganja u obrazovanje, zdravstvo i mirovinski sustav. Kada je riječ o analizi uloge demokršćanstva u ekonomskoj politici u Hrvatskoj, umjesto diskurzivne analize (npr. temeljem programa ili izjava čelnika političkih stranaka koje se u nekoj mjeri pozivaju na demokršćanstvo), predlaže se pristup analize javnih politika i njihovih učinaka, koji teži utvrditi koliko su premise i prakse demokršćanstva zaista prisutne. Stoga se prvo definira skup varijabli koje mjere parametre povezane s demokršćanskom ekonomskom politikom, a uvrštene su u pojedine relevantne međunarodne indekse i baze podataka. Potom se pomoću tih reprezentativnih varijabli analiziraju trenutno stanje političke ekonomije u Hrvatskoj i njegovi mogući uzroci.

Ključne riječi: demokršćanstvo, socijalno tržišno gospodarstvo, ekonomska politika, socijalna država, distributivna pravda

7. Demokracija prije demokracije! Razvoj socijalne misli od pape Lava XIII. do pape Pija XII.

Autor: prof. dr. sc. Jerko Valković

Email: jerko.valkovic@unicath.hr

Sažetak:

Dinamičnost socijalnog nauka Crkve nije se očitovala u promjeni načela već – polazeći od različitih povijesnih izazova s kojima se suočavala – u neprestanom propitkivanju Učiteljstva i promišljanju stvarnosti u svjetlu kršćanskog moralno-socijalnog nauka. Za cjelovito razumijevanja socijalnog nauka Crkve trebalo bi imati u vidu način kako je Crkva u određenom razdoblju razumjela samu sebe i svoje poslanje odnosno način na koji je se odnosila prema društvu toga vremena. U veoma dinamičnom razdoblju, počevši od pontifikata pape Lava XIII. pa do konca pontifikata pape Pija XII., bilo je veoma mnogo izazova s kojima su se pape trebale suočiti. Spomenimo odnos Crkve i modernog društva, posljedice industrijske revolucije i “radničko pitanje”, prvi svjetski rat, ekonomska kriza i razvitak totalitarnih država, drugi svjetski rat, pitanje mira kao i izgradnja (novog) svjetskog poretka. Iako će tek koncem Drugog svjetskog rata papa Pijo XII. po prvi puta govoriti o demokraciji, već u pontifikatima prethodnih papa i to najčešće u kontekstu govora o odnosu Crkve i modernoga društva, mogu se prepoznati procesi i mnogi elementi koji su svojevrsna pretpostavka odnosno polazište za razumijevanje odnosa Crkve prema demokraciji ali i demokršćanstvu.

Ključne riječi: demokracija, demokršćanstvo, Crkva i moderno društvo, Lav XIII., dostojanstvo ljudske osobe.

8. Demokršćanska perspektiva u socijalnoj politici

Autor: prof. dr. sc Zdenko Babić

Email: zbabic@pravo.hr

Sažetak:

Demokršćanska perspektiva u socijalnoj politici utemeljena je u načelima Socijalnog nauka Crkve. U tom smislu ona ima relativno dugu tradiciju te je smjernice za demokršćansku orijentaciju svakako moguće pronaći u prvoj socijalnoj enciklici 'Rerum Novarum' pape Lava XIII iz 1891.godine te brojnim drugim socijalnim enciklikama koje su uslijedile, ali isto tako i u osnivačkim doktrinarnim načelima demokršćanskih stranaka koji su izneseni na osnivačkom kongresu demokršćanskih stranaka 1932.godine u Kolnu. U središnjem dijelu izlaganja će se prikazati ključna načela demokršćanske perspektive u socijalnoj politici s kratkim osvrtom na povijesni razvoj i ključnim razlikama u odnosu na socijalno-demokratsku i liberalnu perspektivu socijalne politike. U zadnjem djelu izlaganja aktualizirati će se i kritički osvrnuti na primjenu spomenutih načela i vrijednosti u konkretnim programima trenutnog socijalnog modela u Hrvatskoj. U zaključnom dijelu će se iznijeti određene preporuke za budući razvoj socijalne politike u Hrvatskoj.

Ključne riječi: socijalna politika, demokršćanska perspektiva, Socijalni nauk Crkve, socijalni model, socijalni programi

9. Demokršćanski akteri i oblikovanje izbornih sustava u Europi

Autor: Ante Zrile, mag. pol.

Email: ante.zrile@fpzg.hr

Sažetak:

Završetkom Drugoga svjetskog rata vodeću ulogu u oblikovanju izbornih sustava u demokratskoj Europi imale su demokršćanske stranke. Posebnu važnost pridavale su socijalno-ekonomskim udruženjima radnika, poslodavaca i zemljoradnika koje su nastojali uključiti u stvaranje socijalnih i ekonomskih politika. Njihovi interesi su u demokratskom sustavu najbolje mogli biti predstavljeni kroz razmjerni izborni sustav, koji favorizira koalicijske vlade. Koalicijske vlade omogućavaju centrističkim demokršćanskim strankama formirati saveze s desnim i lijevim strankama, zastupajući široke interese. Razmjerni izborni sustav omogućava uključivanje različitih društvenih skupina u proces odlučivanja, rješavanjem političkih sukoba pregovorima i kompromisima. Demokršćanske stranke bile su ključne u izgradnji konsocijacijske demokracije, koja je kroz razmjerni izborni sustav, omogućila ublažavanje vjersko-ideoloških rascjepa i klasnih tenzija u zapadnoeuropskim društvima Austrije, Belgije, Nizozemske i Švicarske.

Ključne riječi: demokršćanstvo, društvene skupine, koalicijske vlade, konsocijacijska demokracija, razmjerni izborni sustav

10. Mogućnosti demokršćanskoga političkog djelovanja: između *ethosa* i dekora

Autor: dr. sc. Dražen Barbarić

Email: drazen.barbaric@ff.sum.ba

Sažetak:

Principijelnost bilo kakve vrste u politici nije lagana, principijelnost temeljena na zasadama kršćanstva, kudikamo je teža. Dakle, samo po sebi ostati vjeran u načelnom i praktičnom političkom djelovanju ethosu kršćanstva zaista je bremenit zadatak. U kontekstu posvemašnje relativizacije, kako moralno-društvenoga, tako i političkoga djelovanja, navedeni zadatak postaje gotov pa utopijski. Prezrenost takvoga stava više je nego vidljiva, promatra je se kao atavizam, nazadnost, skoro pa određeni oblik fundamentalizma. U modernoj političkoj teoriji moral je, još od Machiavellija, razdvojen od politike, što bilo koju poziciju koja se temelji na bilo kakvom moralnom sklopu čini, ako ne u potpunosti neuvjerljivom, onda barem politički neoportunom. Na moralnim zasadama se ne donose političke odluke i one nisu podložne njihovom vrednovanju. Stoga se postavlja pitanja, zašto bi itko zauzeo demokršćansku poziciju u relativiziranom kontekstu političke arene, gdje se automatizmom lijepi etiketa radikalne desnice ili povijesnih atavizama? Opasnost takva situacije može rezultirati demokršćanstvom i temeljima kršćanskoga morala u politici kao nekim oblikom političkoga folkloru, estetske i semantičke forme bez stvarnoga demokršćanskoga sadržaja. U suprotnom, ta istinska pozicija ostaje rezervirana za manje skupine principijelnih političkih subjekata koji i pod cijenu ismijavanja ili difamacijskoga označavanja ostaju privrženi sadržaju naspram formi i dekoru. Povijest suvremene Europe uopće ne daje optimizam za daljnju demokršćansku političku opciju koja bi bila krucijalan politički faktor kao što je to primjerice bilo nakon Drugoga svjetskog rata. I upravo na tom mjestu se otvara mogućnost. Što ako je budućnost demokršćanske političke pozicije subverzivna, kritička, ali u svakom segmentu do kraja principijelna. Što ako će tek manjinske skupine takvu političku poziciju smatrati vlastitom i pod cijenu potpunog isključenja iz političke sfere je neće odbaciti. Zar nas upravo povijest zapadne civilizacije, ako takvo nešto još uopće postoji, ne uči da su takve manjinske pozicije fundamentalno izgrađivale ili reformirale političke sustave, ali i cjelokupni društveni okvir?

Ključne riječi: relativizam, demokršćanstvo, nesumjerljivost, tomizam, nepregovorljivi principi

11. Migracije, demografija i kriza Zapada: izazov demokršćanskoj političkoj tradiciji

Autor: izv. prof. dr. sc. Tado Jurić

Email: tado.juric@unicath.hr

Sažetak:

Zapadna društva danas se suočavaju s procesima koji nadilaze pojedinačna politička ili gospodarska pitanja. Dugotrajni pad fertiliteta, starenje stanovništva, iseljavanje mladih iz europske periferije, rastuća ovisnost o useljavanju radne snage s drugih kontinenata te slabljenje društvene kohezije međusobno su povezani elementi jedne šire civilizacijske promjene. Ovaj rad polazi od teze da migracije nisu temeljni uzrok krize Zapada, nego njezin simptom i multiplikator, dok demografski pad predstavlja jednu od njezinih najdubljih strukturnih sastavnica.

Polazeći od interdisciplinarnoga pristupa rad pokazuje da se suvremena migracijska politika ne može razumjeti bez uvažavanja teorije demografske tranzicije i promijenjene društvene uloge obitelji. Migracije kratkoročno ublažavaju posljedice manjka radne snage, ali ne otklanjaju uzroke demografske krize te istodobno otvaraju nova pitanja integracije, društvenoga povjerenja i dugoročne održivosti europskih društava. Posebna se pozornost posvećuje Hrvatskoj kao primjeru zemlje koja istodobno prolazi kroz iseljavanje vlastitoga stanovništva, ubrzano starenje i intenzivan uvoz radne snage iz trećih zemalja.

Rad istodobno problematizira dublje uzroke demografskog pada Europe. Suvremena demografska kriza ne tumači se isključivo ekonomskim čimbenicima, nego kao posljedica dugotrajne transformacije odnosa između pojedinca, obitelji, države i društvenih institucija. Modernizacija je povećala sigurnost, individualnu autonomiju i mogućnosti izbora, ali je istodobno oslabila mnoge društvene funkcije koje je obitelj tradicionalno obavljala. Pad nataliteta stoga se promatra kao paradoks uspjeha modernoga europskog društva, a ne samo kao posljedica njegove krize.

Rad razmatra može li demokršćanska politička tradicija ponuditi odgovor na izazove demografskog pada i suvremenih migracija. Polazeći od načela ljudskog dostojanstva, solidarnosti, supsidijarnosti i međugeneracijske odgovornosti, pokazuje se da održiva budućnost Europe ne ovisi samo o upravljanju migracijama, nego i o obnovi obitelji, demografske vitalnosti i društvene kohezije. Zaključno se argumentira da upravo demokršćanska misao može ponuditi uravnotežen normativni okvir za povezivanje migracijske politike, demografske obnove i dugoročne održivosti europskih društava.

Ključne riječi: demokršćanstvo; migracije; demografska obnova; supsidijarnost; društvena kohezija

12. Demokršćanske vrijednosti u digitalnom javnom prostoru. Narativni okviri hrvatskih katoličkih medija 2021. do 2026.

Autori: izv. prof. dr. sc. Andreja Sršen, doc. dr. sc. Luka Šikić

Email: asrsen@fhs.unizg.hr, luka.sikic@unicath.hr

Sažetak:

Polazeći od koncepta javne sfere Jürgena Habermasa te socioloških analiza religije Petera Bergera i Joséa Casanove, ovaj rad istražuje kako se demokršćanske vrijednosti artikuliraju u hrvatskim katoličkim web medijima u razdoblju od 2021. do 2026. godine. Analiza velikoga korpusa mrežnih članaka pokazuje da katolički mediji sustavno naglašavaju obranu vjere, moralnu odgovornost, društvenu solidarnost i tradicionalne vrijednosti, oblikujući prepoznatljiv vrijednosni diskurs. Katolički medijski prostor pritom nije homogen. Službeni crkveni mediji i orijentirani portali dijele zajedničku vrijednosno moralnu jezgru, no politički antagonistički sadržaji izraženiji su u orijentiranim portalima, dok službeni mediji češće promiču afirmativni pristup usmjeren na opće dobro i društvenu koheziju. Nalazi upućuju na to da demokršćanske vrijednosti ne čine jedinstven ideološki obrazac, nego skup interpretacija koje proizlaze iz odnosa institucionalne religije, medijske logike i suvremenih društvenih procesa, čime se otvara pitanje mjesta religijskih glasova u suvremenim demokratskim društvima.

Ključne riječi: demokršćanske vrijednosti, digitalni javni prostor, javna sfera, hrvatski katolički mediji, narativni okviri.

13. Holding up Dignity and Freedom in Times of Intolerance and Confrontation

Author: Lukas Mandl, MEP

Email: lukas.mandl@europarl.europa.eu

Abstract:

Christian Democracy has, from the very beginning, sought to promote the common good by defending the dignity and freedom of every individual. Various ideologies, both old and new, today rather whether wokeism or Trumpism, have contributed to polarisation. At a time when a new world order is taking shape, we have a particular responsibility to foster integration, build bridges, and uphold the values of our civilisation.

Across our societies, from companies and families to civil society organisations, peer groups and academic institutions, and especially in political life, algorithms and echo chambers increasingly tend to reinforce division rather than encourage integration. This makes the role of Christian Democracy even more important: to create spaces for personal encounters, dialogue and exchange based on mutual respect.

Throughout history, Christian Democracy has helped restore spaces in which people can live together and rebuild their communities in the aftermath of crises. It has done so before, and it can do so again today.

Keywords: Christian Democracy, Human Dignity, Freedom, Civilisation, Common Good

14. HSS i demokršćanstvo u suvremenoj hrvatskoj politici

Autor: Marijana Petir, univ. spec. act. soc

Email: petir_marijana@yahoo.com

Sažetak:

Hrvatska seljačka stranka tijekom 122 godine političkog djelovanja razvila je prepoznatljivu vrijednosnu i programsku tradiciju u kojoj se mogu pratiti elementi kršćanske etike, socijalnog nauka Crkve i demokršćanske političke misli. Već u političkoj misli Stjepana Radića, koji se pozivao na encikliku Rerum novarum, prisutna su načela solidarnosti, supsidijarnosti, socijalne pravde, općeg dobra, važnosti obitelji i lokalne zajednice te socijalno odgovornog gospodarstva. Ta su se načela u različitim političkim okolnostima zadržavala kao dio vrijednosnog identiteta HSS-a, a srodne su vrijednosti nakon Drugoga svjetskog rata snažno obilježile europsku demokršćansku politiku koju su oblikovali Robert Schuman, Alcide De Gasperi i Konrad Adenauer. U suvremenom hrvatskom političkom prostoru pitanje demokršćanskog identiteta HSS-a ponovno dobiva na aktualnosti kroz naglašavanje tradicionalnih vrijednosti, interesa obitelji, poljoprivrednika, ruralnih zajednica i ljudi koji žive od svoga rada te kroz ponovno povezivanje s europskom demokršćanskom političkom obitelji. Demokršćanska sastavnica HSS-a stoga se može promatrati ne samo kao dio njegova političkog nasljeđa nego i kao temelj njegova suvremenog političkog identiteta i pozicioniranja u Hrvatskoj i Europi.

Ključne riječi: Hrvatska seljačka stranka, demokršćanstvo, politička tradicija, supsidijarnost, europska politika